

**Uzasadnienie do uchwały Komisji Habilitacyjnej
w sprawie zaopiniowania wniosku o nadanie dr Ewie Sobieszczuk-Nowickiej
stopnia doktora habilitowanego
w dziedzinie nauk biologicznych, w dyscyplinie biologia**

1. Przebieg postępowania habilitacyjnego

Centralna Komisja do Spraw Stopni i Tytułów w dniu 29 maja 2017 roku wszczęła postępowanie habilitacyjne Pani dr Ewy Sobieszczuk-Nowickiej, a 4 września 2017 roku powołała Komisję Habilitacyjną w składzie: prof. dr hab. Ewa Łojkowska – przewodnicząca, dr hab. Alina Bączkiewicz – sekretarz, prof. dr hab. Marcin Rapacz – recenzent, prof. dr hab. Ewa Kępczyńska – recenzent, dr hab. prof. UAM Magdalena Arasimowicz-Jelonek – recenzent, prof. dr hab. Renata Bogatek-Leszczyńska - członek Komisji oraz prof. dr hab. Rafał Mól – członek Komisji. Z powodu rezygnacji udziału w pracach Komisji Habilitacyjnej pani prof. dr hab. Renaty Bogatek-Leszczyńskiej, Centralna Komisja 6 listopada, na podstawie art.18a 4 ustawy z dnia 14 marca 2003, zmieniła swoje postanowienie z dnia 4 września 2017, co do składu Komisji. Zmiana polegała na tym, że na członka Komisji zamiast prof. dr hab. Renaty Bogatek-Leszczyńskiej powołano dr hab. prof. SGGW Agnieszkę Gniazdowską – Piekarską.

Zgodnie z art. 18a ustawy 5 z dnia 14 marca 2003 r. (Dz.U.z 2016 r.poz.882 ze zm.) opracowano harmonogram postępowania habilitacyjnego. Wszyscy Recenzenci przesłali swoje opinie do 29 listopada 2017 roku. Posiedzenie Komisji Habilitacyjnej zwołano w formie wideokonferencji na 13 grudnia 2017 roku.

Komisja Habilitacyjna zapoznała się ze wszystkimi dokumentami dotyczącymi postępowania habilitacyjnego dr Ewy Sobieszczuk-Nowickiej przygotowanymi przez Habilitantkę (kopią dyplomu doktoratu, autoreferatem w języku polskim i angielskim obejmującym informacje o posiadanych stopniach naukowych, zatrudnieniu w jednostkach naukowych, wykaz publikacji naukowych będących podstawą postępowania habilitacyjnego wraz z oświadczeniami współautorów o ich indywidualnym wkładzie w pracy, kopiami publikacji stanowiącymi osiągnięcie naukowe, wykazem innych publikacji, osiągnięć dydaktycznych, współpracy naukowej i popularyzacji nauki oraz wnioskiem o przeprowadzenie przewodu habilitacyjnego na Wydziale Biologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu) oraz z recenzjami przygotowanymi przez powołanych recenzentów.

Komisja stwierdza, że dokumentacja wniosku została przygotowana zgodnie z wytycznymi zawartymi w ustawie o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki z dnia 14 marca 2003 roku (Dz. U. z 2016r. poz.882 ze zm.) i od strony formalnej nie budzi zastrzeżeń.

2. Sylwetka Habilitantki

Pani dr Ewa Sobieszczuk-Nowicka w 2000 roku na Wydziale Biologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu obroniła pracę magisterską pt.: "Gospodarka żelazem w układach roślinnych. Ekspresja genów ferrytyn w tkankach motylkowatej rośliny – łubinu żółtego" wykonaną pod kierunkiem prof. dra hab. Andrzeja Legockiego w Zakładzie Biologii Molekularnej Roślin Instytutu Chemii Bioorganicznej PAN w Poznaniu, uzyskując tytuł magistra biotechnologii. W tym samym roku ukończyła Studium Pedagogiczne na Uniwersytecie im. A. Mickiewicza ze specjalnością nauczanie biologii. Po uzyskaniu dyplomu magistra, rozpoczęła studia doktoranckie na Wydziale Biologii Uniwersytetu UAM w Poznaniu,

które ukończyła w 2005r., uzyskując stopień doktora nauk biologicznych w zakresie biologii – fizjologia roślin. Praca doktorska pod tytułem: „Udział poliamin w przyspieszanym przez cytokininę procesie różnicowania się chloroplastów w liściach ogórka” była wykonana pod kierunkiem pani prof. dr hab. Jolanty Legockiej. Od 01.10.2005 do 31.08.2017 roku Habilitantka pracowała w Zakładzie Fizjologii Roślin Wydziału Biologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu na stanowisku adiunkta.

3. Na podstawie recenzji Komisja oceniła kolejno:

- a. osiągnięcie naukowe** Habilitantki przedstawione w postaci monotematycznego cyklu 5 publikacji
- b. aktywność naukową**
- c. dorobek dydaktyczny, organizacyjny i popularyzatorski oraz współpracę naukową**

Ad.a Ocena osiągnięcia dr Ewy Sobieszczuk-Nowickiej zatytułowanej: „Funkcje poliamin w indukowanym ciemnością starzeniu liści jęczmienia”.

Osiągnięcie Habilitantki przedstawione jest w postaci monotematycznego cyklu zatytułowanego „Funkcje poliamin w indukowanym ciemnością starzeniu liści jęczmienia”. W skład osiągnięcia wchodzi 3 prace eksperymentalne i 2 przeglądowe. Prace zostały opublikowane w latach 2009-2017 w czasopiśmie o zasięgu międzynarodowym znajdujących się na liście JCR tj.: *Acta Biochimica Polonica* (2009), *Plant Biology* (2014), *Amino Acids* (2015; 2017), *Frontiers in Plant Science* (2016). Łączny współczynnik oddziaływania (IF) prac przedstawionych jako główne osiągnięcie wynosi 14.782 (zgodnie z rokiem opublikowania), a suma punktów MNiSW 150. We wszystkich pięciu pracach, stanowiących osiągnięcie naukowe, Habilitantka jest pierwszym autorem a w 4 z nich też autorem korespondencyjnym. Cztery prace składające się na osiągnięcie naukowe są wieloautorskie (od dwóch do dziewięciu autorów), natomiast praca przeglądowa z roku 2017 jest jedynie autorstwa dr Ewy Sobieszczuk-Nowickiej. Rola dr Ewy Sobieszczuk-Nowickiej w tworzeniu tych prac była znacząca (od 65% do 100%), począwszy od koncepcji, poprzez prowadzenie badań eksperymentalnych, analizę wyników i skończywszy na redagowaniu manuskryptów, co jednoznacznie wynika z oświadczeń współautorów.

Wszyscy Recenzenci i członkowie Komisji pozytywnie ocenili osiągnięcie naukowe dr Ewy Sobieszczuk-Nowickiej, podkreślając, że Habilitantka swoimi badaniami przyczyniła się w znacznym stopniu do poszerzenia wiedzy na temat znaczenia poliamin, w procesie indukowanego ciemnością przedwczesnego, starzenia liści roślin.

Pan prof. dr hab. Marcin Rapacz zauważył, że aż dwie prace z pięciu, przedstawionych jako osiągnięcie naukowe, to były artykuły przeglądowe, którym nie można odmówić solidności i ciekawego ujęcia problemu oraz potwierdzające znajomość tematyki, jednak zdaniem Pana Profesora należałoby je raczej wliczyć do dorobku naukowego Habilitantki. Zaliczanie prac przeglądowych w poczet osiągnięcia naukowego budzi wątpliwości, gdyż z jednej strony, w tego typu pracach, dubluje się wyniki prac eksperymentalnych wliczonych jako przedmiot osiągnięć, z drugiej do osiągnięcia należałoby zaliczyć prace spójne z tematyką osiągnięcia naukowego lecz wymienione w ramach dorobku naukowego. Dlatego Pan Profesor stwierdził, że należałoby za osiągnięcie naukowe uznać jedynie przedstawione 3 prace eksperymentalne o łącznym IF = 8,953 i 85 pkt. MNiSW. Pomimo zastrzeżeń formalnych, Pan Profesor podkreślił, że tematyka badawcza omawianego cyklu prac jest interesująca, a podejście habilitantki do zagadnienia było bardzo oryginalne i pozwoliło na uzupełnienie istotnych braków w modelu kontroli indukowania ciemnością procesu starzenia w liściach roślin.

Pani prof. dr hab. Ewa Kępczyńska wskazała na wysoką wartość wskaźników IF i MNiSW w pracach przedstawionych jako osiągnięcie naukowe oraz zwróciła uwagę na duży udział procentowy Habilitantki w realizacji tych prac, co świadczy o jej dojrzałości i samodzielności. Ponadto, Pani Profesor podkreśliła, że Habilitantka na podstawie otrzymanych wyników wysnuła interesujące wnioski i hipotezę do weryfikacji której wykorzystwała szeroką gamę metod, co wskazuje na bardzo dobre przygotowanie dr Ewy Sobieszczuk-Nowickiej do wyjaśniania procesów życiowych roślin. Pani Profesor dodała, że wybór tematyki był bardzo trafny, gdyż wiedza na ten temat jest wciąż fragmentaryczna a prace Kandydatki wniosły nowe wartości, poszerzając wiedzę w tej dziedzinie.

Dr hab. prof. UAM Magdalena Arasimowicz-Jelonek podkreśliła, że prace eksperymentalne wchodzące w skład osiągnięcia opierają się na wspólnym modelu badawczym, a także prezentują bogaty i różnorodny warsztat metodyczny, pozwalający Habilitantce realizować cele naukowe zarówno na poziomie fizjologicznym, jak i molekularnym. Za szczególnie cenne wskazuje m.in., wyniki prezentowane w pracy z roku 2015 dotyczące charakterystyki nieznanej dotąd w literaturze sekwencji jęczmiennej transglutaminazy. Co istotne, jedna z prac przeglądowych z 2017 została opublikowana na zaproszenie redakcji *Amino Acids* jako tzw. *invited submission*, co wskazuje na rozpoznawalność i uznanie Habilitantki w środowisku naukowym. Poza tym Pani Recenzent podkreśliła, że badania prowadzone przez Habilitantkę stanowią bardzo aktualny kierunek badawczy, który Kandydatka chce w przyszłości rozwijać i kontynuować w zespole międzynarodowym.

W podsumowaniu: Komisja stwierdza, że cykl publikacji dr Ewy Sobieszczuk-Nowickiej, przedstawionych jako osiągnięcie naukowe spełnia wymogi stawiane kandydatom do stopnia doktora habilitowanego nauk biologicznych w dyscyplinie biologia.

Ad b. Ocena aktywności naukowej Habilitantki

Poza publikacjami wchodzącymi w skład głównego osiągnięcia naukowego na sumaryczny dorobek naukowy dr Ewy Sobieszczuk-Nowickiej składają się 24 prace w tym: 10 publikacji z listy JCR, 12 publikacji w czasopiśmie krajowych i zagranicznych nie znajdujących się w bazie JCR oraz 2 rozdziały w monografiach. Habilitantka była współautorką 30 doniesień konferencyjnych w tym 4 komunikatów ustnych. Na dzień 23.01.2017 r., tj. datę złożenia przez Habilitanta dokumentów, łączny IF (wg bazy Web of Science) wynosił – 33,53 (31,76 po doktoracie), 577 punktów MNiSW (po doktoracie 532), liczba cytowań – 113, Indeks Hirscha – 7. Dr Ewa Sobieszczuk-Nowicka wykazała się umiejętnością pozyskiwania funduszy na badania. W jednym projekcie, finansowanym przez KBN, była kierownikiem, a w trzech wykonawcą, z czego dwa były finansowane przez NCN i jeden przez Dziekana Wydziału Biologii im. A. Mickiewicza w Poznaniu. Za swoją działalność naukową dr Ewa Sobieszczuk-Nowicka była kilkakrotnie nagrodzona, między innymi była laureatką nagrody zespołowej III stopnia JM Rektora UAM w 2008 roku, stypendium TRAVEL STUDENTS GRANT AWARD (2002) oraz stypendium Polskiej Sieci Biologii Komórkowej i Eksperymentalnej UNESCO/PAN (2004).

Pan prof. dr hab. Marcin Rapacz podkreślił, że tematyka badawcza Habilitantki jest wyraźnie sprecyzowana, spójna i istotna z punktu widzenia biologii roślin. Pan Profesor ocenił, że wskaźniki bibliograficzne oraz ilość prac w bazie JCR nie są szczególnie wysokie, jednak należy uznać, że wkład Habilitantki w powstanie większości tych publikacji był znaczny a biorąc pod uwagę krótki czas jaki minął od opublikowania znacznej części prac, ilość cytowań nie jest wcale niska, co wskazuje, że cieszą się one uznaniem w środowisku naukowym. Pan prof. dr hab. Marcin Rapacz podsumował, iż dorobek naukowy Habilitantki jest spójny i wartościowy, a jej publikacje zostały wyróżnione nagrodą JM Rektora UAM.

Ponadto Habilitantka potrafi pozyskać środki na badania i widzi dalsze perspektywy swojego rozwoju naukowego.

Pani prof. dr hab. Ewa Kępczyńska zwróciła uwagę na interesujące wyniki badań prac należących do dorobku Habilitantki, które są spójne z osiągnięciem naukowym. W skład tych prac wchodzi zarówno prace przeglądowe, jak i metodyczne przygotowujące Habilitantkę do badań molekularnych. Pani Profesor podkreśliła zwiększenie aktywności naukowej pani dr Ewy Sobieszczuk-Nowickiej po uzyskaniu stopnia doktora, zaniepokoiła się jednak niewielką ilością referatów wygłoszonych po doktoracie na konferencjach międzynarodowych i ogólnopolskich sympozjach. Pani prof. dr hab. Ewa Kępczyńska pozytywnie oceniła staże zagraniczne Habilitantki we Włoszech i w Instytucie Genetyki Roślin w Poznaniu, jak również udział w 14 kursach i szkoleniach podnoszących kompetencje zawodowe. Pani Profesor zauważyła, że aktywność Habilitantki została wyróżniona nagrodą III stopnia JM Rektora UAM.

Dr hab. prof. UAM Magdalena Arasimowicz-Jelonek podkreśliła, że prace badawcze Habilitantki prezentują wysoką wartość poznawczą, a za szczególnie istotne należy uznać prace wskazujące na udział poliamin w odpowiedzi roślin na stresy środowiskowe. Godne uwagi są też prace pani dr Ewy Sobieszczuk-Nowickiej z zakresu dydaktyki biologii oraz dydaktyki szczegółowej. Ponadto Recenzentka zauważyła, że Habilitantka aktywnie zabiega o środki na finansowanie badań, wskazując m.in. doświadczenie dr Sobieszczuk-Nowickiej jako kierownika projektu badawczego. Zdaniem Recenzentki, na podkreślenie zasługuje też fakt podjęcia próby pozyskania wsparcia finansowanego w ramach konkursu ERACAPS *Third Joint Call*. Pani dr hab. prof. UAM Magdalena Arasimowicz-Jelonek wskazała, że aktywność naukowa Kandydatki została doceniona nagrodą III stopnia JM Rektora UAM.

W podsumowaniu: Komisja stwierdza, że aktywność naukowa pani dr Ewy Sobieszczuk-Nowickiej spełnia wymogi stawiane kandydatom ubiegającym się o stopień doktora habilitowanego nauk biologicznych w dyscyplinie biologia, a dorobek naukowy Habilitanta stanowi istotny wkład w rozwój tej dyscypliny nauki.

Ad c. Ocena dorobku dydaktycznego, organizacyjnego i popularyzatorskiego oraz współpracy naukowej

Pani dr Ewa Sobieszczuk-Nowicka, pracując jako adiunkt w Zakładzie Fizjologii Roślin na Wydziale Biologii UAM opracowała i prowadziła liczne wykłady, seminaria, konwersatoria i ćwiczenia w języku polskim i angielskim m.in.: Przygotowanie do pracy zawodowej, Biochemia, Biologia molekularna i biotechnologia, Biologia komórki i organizmu, Fizjologia roślin. Habilitantka jest też autorką sześciu opracowań z dziedziny dydaktyki. Pani dr Ewa Sobieszczuk-Nowicka opiekowała się studentami wykonującymi prace licencjackie (9), magisterskie (8), a w 3 pracach magisterskich była kierownikiem. Ponadto w latach 2007-2011 była opiekunem roku a obecnie jest opiekunem naukowym sekcji Koła Naukowego Przyrodników UAM. Ponadto brała udział w trzech projektach w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego - Program Operacyjny Kapitał Ludzki, finansowanych ze środków Unii Europejskiej, gdzie była wykonawcą. Habilitantka współpracuje z licznymi ośrodkami naukowymi zarówno polskimi, jak i zagranicznymi oraz odbyła 5 krótkoterminowych staży naukowych: trzy (2002, 2004, 2011) na Uniwersytecie w Bolonii (Włochy), jeden (2015) na Uniwersytecie we Florencji (Włoch) i jeden w Instytucie Genetyki Roślin PAN w Poznaniu (2003).

Wszyscy Recenzenci podkreślili dr Ewa Sobieszczuk-Nowicka jest mocno zaangażowana w proces dydaktyczny.

Pan prof. dr hab. Marcin Rapacz podkreślił, że dorobek dydaktyczny i popularyzatorski Habilitantki jest znaczny, co wskazuje na duże jej predyspozycje do przekazywania posiadanej wiedzy. Do zajęć między innymi: „Przygotowanie do pracy zawodowej” Kandydatka opracowała wykłady, nowe

programy do ćwiczeń i konwersatoriów, poza tym prowadziła zajęcia w ramach kursu przygotowawczego do studiów medycznych. Habilitantka jest autorką kilku opracowań z dziedziny dydaktyki i uczestniczyła w realizacji 3 projektów finansowanych w ramach EFS-POKL dotyczących zagadnień związanych z dydaktyką co wpłynęło pozytywnie na podnoszenie kwalifikacji w tej dziedzinie. Pan Profesor podkreślił dużą aktywność w zakresie popularyzowania nauki oraz współpracy międzynarodowej.

Pani prof. dr hab. Ewa Kępczyńska działalność dydaktyczną, popularyzatorską, jak i organizacyjną Habilitantki oceniła bardzo wysoko. Pani Profesor podkreśliła dużą różnorodność zajęć dydaktycznych prowadzonych w języku polskim, jak i angielskim oraz to, że szereg z nich wymagało opracowania zarówno wykładów, jak i instrukcji. Podkreśliła, że Habilitantka była opiekunem lub promotorem licznych prac licencjackich i magisterskich. Poza tym Pani Profesor zwróciła uwagę na to, że Kandydatka jest współautorką 5 prac z zakresu dydaktyki biologii i popularyzacji wiedzy oraz to, że jest opiekunem sekcji Koła Naukowego Przyrodników UAM.

Dr hab. prof. UAM Magdalena Arasimowicz-Jelonek podkreśliła, że pani dr Ewa Sobieszczuk-Nowicka jest niezwykle zaangażowana w proces dydaktyczny, co przejawia się zarówno w prowadzeniu zajęć dydaktycznych, jak i opieką indywidualną nad studentami. Habilitantka opracowała kilka publikacji z obszaru dydaktyki biologii i popularyzacji nauki, co zdaniem Recenzentki można uznać za aktywność wyróżniającą. Ponadto Pani Doktor zwróciła uwagę na szeroką działalność popularyzatorską i organizacyjną Kandydatki, a także podkreśliła umiejętność nawiązywania współpracy z innymi ośrodkami naukowymi, w tym zagranicznymi, co Habilitantka udokumentowała dorobkiem publikacyjnym.

W podsumowaniu: Komisja stwierdza, że oceniany dorobek dydaktyczny, organizacyjny, popularyzatorski oraz dorobek w zakresie współpracy naukowej odpowiada wymaganiom stawianym kandydatom do stopnia doktora habilitowanego nauk biologicznych w dyscyplinie biologia.

Podsumowanie końcowe:

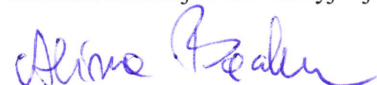
Wszyscy członkowie Komisji zgodnie stwierdzają, że zarówno bardzo dobry poziom merytoryczny osiągnięcia naukowego pt.: „Funkcje poliamin w indukowanym ciemnością starzeniu liści jęczmienia”, jak i całkowity dorobek naukowy, stanowiący istotny wkład w rozwój biologii, oraz dorobek dydaktyczny, organizacyjny, popularyzatorski, a także prowadzona współpraca naukowa dr Ewy Sobieszczuk-Nowickiej, spełniają kryteria określone w art. 18a ust. 5 o stopniach naukowych i tytule naukowym w zakresie sztuki z dnia 14 marca 2003r. (Dz.U. z 2016r. poz. 882 ze zm.) uwzględniając rozporządzenia MNiSW z dnia 26 września 2016 r. w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodach doktorskich, postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora (Dz.U. z 2016, poz 1586), stosując kryteria zawarte w rozporządzeniu MNiSW z dnia 1 września 2011r. (Dz.U. nr 196, pz.1165). **Członkowie Komisji przedkładają Wysokiej Radzie Wydziału Biologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu uchwałę popierającą wniosek o nadanie dr Ewie Sobieszczuk-Nowickiej stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk biologicznych w dyscyplinie biologia.**

Przewodnicząca Komisji Habilitacyjnej

Prof. dr ha. Ewa Łojkowska

Sekretarz Komisji Habilitacyjnej

Dr hab. Alina Bączkiewicz

Poznań, 13 grudnia 2017 r